

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/170/2018
Identifikačné číslo spisu: 4113222569
Dátum vydania rozhodnutia: 29.11.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Petříková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:4113222569.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ L. K., bývajúcej v L., zastúpenej Mgr. Janou Hoksovou, advokátkou so sídlom vo Völkovciach, J. Kalinčiaka č. 13, 2/ N. K., bývajúcej v S. a 3/ H. K., bývajúceho v L., obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, zastúpený opatrovníčkou L. K., zastúpenou Mgr. Janou Hoksovou, advokátkou so sídlom vo Völkovciach, J. Kalinčiaka č. 13, proti žalovanému K. V., bývajúcemu v L., zastúpenému JUDr. Ladislavom Chmelárom, advokátom so sídlom vo Vrábľoch, Levická č. 579, o určenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu nadobudnutého vydržaním, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 9 C 219/2013, o dovolaní žalobcov 1/ a 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 28. septembra 2016 sp. zn. 5 Co 747/2015, 5 Co 624/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 26. júna 2014 č. k. 9 C 219/2013-80 žalobu zamietol a žalobcov zaviazal spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v sume 569,16 € do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V odôvodnení uviedol, že žalobcovia sa podanou žalobou domáhali určenia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu nadobudnutého vydržaním, pretože mali za to, že právo vecného bremena pozostáva z ich doživotného užívania k nehnuteľnostiam v kat. úz. L. S., a to parc. č. 2189 s domom súp. č. XXXX a parc. č. XXXX zapísané na LV č. XXXX, ktoré vykonávali neobmedzene až do roku 2010, na uvedených nehnuteľnostiach mali trvalý pobyt a spoločne sa podieľali na nákladoch za užívanie a investovanie do nehnuteľností, čím prispeli k jej zveľaďovaniu. Súd prvej inštancie mal z vykonaného dokazovania, poukazujúc na konanie vedené na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 7 C 185/2011 za preukázané, že žalovaný je výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. úz. L. S., obec L., zapísaných na LV č. XXXX ako parc. č. XXXX-zastavané plochy a nádvorcia, parc. č. XXXX-záhrady, s rodinným domom súp. č. XXXX, ktoré nadobudol od svojich rodičov S. V. a manželky E. V., t. č. alebojej, darovacou zmluvou a zmluvou o zriadení vecného bremena zo 6. júna 2000. V predmetnej darovacej zmluve bolo zriadené vecné bremeno doživotného bývania a užívania v prospech darcov - rodičov, pričom v konaní vedenom

pod sp. zn. 7 C 185/2011 (ktoré je t. č. prerušené) sa žalovaný v postavení žalobcu domáhal vypratania nehnuteľností. Súd prvej inštancie konštatoval, že k naplneniu zákonných podmienok pre nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu výkonom práva (vydržaním) žalobcami nedošlo, pretože v tomto prípade chýba existencia dobromyseľnej a oprávnenej držby. Uviedol, že žalobcovia tvrdili, že právnym dôvodom vzniku vecného bremena malo dôjsť na základe ústnej dohody medzi pôvodnými vlastníckymi, t. j. ich rodičmi a nimi, a to v súvislosti s realizovaním prístavby, ktorú rodičia žalobkyne 1/ realizovali z dôvodu, aby ona mohla bývať v prednej časti domu s rodinou, pričom manželstvo uzatvorila so žalobcom 2/ (poznámka dovolacieho súdu: žalobcom 2/ bol v tom čase H. K. starší, ktorý zomrel B. XXXX) pred 38 rokmi. Súd prvej inštancie mal z vypočutia účastníkov konania, najmä svedka - otca žalovaného a žalobkyne 1/ za zistené, že nebola preukázaná existencia dohody, ktorá mala byť právnym titulom dobromyseľnosti zo strany žalobcov, pričom detencia sama osebe na vydržanie nestačí. Dobromyseľnosť musí byť zhodnotená objektívne, nie iba na základe subjektívnych predstáv držiteľa a i keď žalobcovia v predmetnej nehnuteľnosti roky bývali, na preukázanie ich dobrej viery nestačilo, že im istý čas nikto nebránil v užívaní nehnuteľnosti, ktorá im vlastnícky nepatrila; navyše žalobkyňa 1/ si musela byť vedomá, že nemá vlastnícky vypsoriadané vzťahy k nehnuteľnosti, pričom vedela, že táto nehnuteľnosť patrila jej rodičom a až následne sa dozvedela, že predmetnú nehnuteľnosť ešte v roku 2000 darovali jej rodičia žalovanému. Vzhľadom k okolnostiam, za ktorých žalobcovia vykonávali právo užívania nehnuteľnosti považoval súd prvej inštancie za preukázané, že žalobcovia neboli dobromyseľní v tom, že im toto právo aj skutočne patrí, a to ani s poukazom na skutočnosť, že od roku 2000 do roku 2010 im v užívaní nehnuteľnosti nikto nebránil, teda ani žalovaný, ani rodičia žalovaného a žalobkyne 1/. Súd prvej inštancie zároveň poukázal na to, že žalobkyňa 1/ bola výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti v kat. úz. S. X., ktorú scudzila, a teda mala možnosť riešiť svoje bytové pomery, prípadne v súčasnosti z kúpnej ceny má možnosť túto otázku riešiť. Výpovede svedkov nepotvrdili dobrú vieru žalobcov, iba užívací stav a okolnosti, ktoré boli pohnútkou pre právnych predchodcov, teda rodičov žalovaného, pre darovanie nehnuteľnosti žalovanému. Súd prvej inštancie nepovažoval za potrebné doplniť dokazovanie vyžiadanim zmluvy ohľadne stavebného povolenia v súvislosti s pôžičkou, ktorá mala byť poskytnutá rodičom žalobkyne 1/ ako nenávratná pôžička za podmienky, že tam bývalo viac rodín, pretože tieto zistenia by nepreukázali chýbajúci právny titul pre dobrú vieru žalobcov, a preto z uvedených dôvodov predmetnú žalobu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30. júna 2016; ďalej len „O.s.p.“).

2. Okresný súd Nitra uznesením z 31. decembra 2014 č. k. 9 C 219/2013-93 uložil žalobcom povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne súdny poplatok vo výške 99,50 € za podané odvolanie.

3. Krajský súd v Nitre (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcov rozsudkom z 28. septembra 2016 sp. zn. 5 Co 747/2015, 5 Co 624/2016 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, žalovanému priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania a uznesenie súdu prvej inštancie o poplatkovej povinnosti zrušil. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie vec z dostatočne zisteného skutkového stavu správne právne posúdil, keď skúmal zákonom stanovené podmienky vzniku práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, teda oprávnenosť držby, dobromyseľnosť držiteľa a dĺžku nepretržitej držby práva. S ohľadom na zistené skutočnosti a uvedené zákonné podmienky vydržania práva dospel k správne záveru o nedôvodnosti podanej žaloby. Na margo vecnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd poznamenal, že sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že na strane žalobcov neboli naplnené všetky zákonné predpoklady nadobudnutia vecného bremena vydržaním - právo doživotného užívania nehnuteľnosti. Prihliadnuc na skutkové okolnosti je zrejmé, že aj napriek tomu, že žalobkyňa 1/ užívala nehnuteľnosť ako dieťa od svojich 6 rokov, t. j. od roku 1961 a neskôr ich užívala aj spolu s pôvodným žalobcom 2/ ako aj so žalobcom 3/, nebol dôvod vyhovieť podanej žalobe, a teda ani nebol dôvod na zmenu napadnutého rozsudku. Uviedol, že žalobkyňa 1/ síce v nehnuteľnosti bývala spolu so svojimi rodičmi, od ktorých odvodzovala svoje právo, ale toto jej právo nehnuteľnosť užívať bolo len odvodené z titulu rodinnoprávnych vzťahov, keďže nehnuteľnosť s nimi užívala ako ich dieťa, pričom vzhľadom k tomu nemohla v tomto čase vydržať právo užívať predmetnú nehnuteľnosť. Následne ani jej manžel (pôvodne žalobca 2/) a syn, teda žalobca 3/, mali právo bývať so súhlasom pôvodných vlastníkov len odvodené, a to od žalobkyne 1/. Podľa názoru odvolacieho súdu v danej veci nebolo preukázané nadobudnutie vecného bremena - práva užívania nehnuteľnosti, teda vecného bremena in personam. Dôvodne vznikli pochybnosti o dobromyseľnosti vydržania žalobcami, keď sa nepodarilo, okrem iného, preukázať ani existenciu dohody o užívaní nehnuteľnosti (ústnej

dohody) uzavretej medzi pôvodnými vlastníkami nehnuteľnosti a žalobcami. Poznamenal, že táto dohoda mala byť uzavretá s pôvodnými vlastníkami, ktorí už v súčasnosti nimi nie sú. Matka žalobkyne 1/ a zároveň matka žalovaného je v súčasnosti už po smrti a otec žalobkyne 1/ a zároveň otec žalovaného popiera jej existenciu. Podľa tvrdenia otca ako pôvodného vlastníka bol súhlas na spolubývanie žalobcov s rodičmi žalobkyne 1/ udelený len dočasne na čas nevyhnutný k vyriešeniu ich bytovej otázky. Odvolací súd konštatoval, že išlo teda iba o osobný záväzok rodičov poskytnúť žalobkyne 1/ a potom aj jej rodine „právo bezplatného užívania a spolubývania v predmetnej nehnuteľnosti“, preto žalobkyňa 1/, ale ani žalobcovia 2/ a 3/ nemohli byť so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že je (sú) držiteľkou (držiteľmi) práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. Odvolací súd mal z obsahu spisu za preukázané, že existencia žalobcami uvádzanej dohody, resp. inej právnej skutočnosti, ktorá by opodstatňovala ich tvrdené vnútorné presvedčenie, že v právnom vzťahu, o existencii ktorého sa údajne domnievali, sú oprávnenými z vecného bremena a súčasný vlastníkom nehnuteľnosti je povinný trpieť výkon tohto ich oprávnenia, nevyplýva. Na uvedené nemá vplyv ani skutočnosť, že nehnuteľnosti užívali po dobu, ktorá je stanovená pre vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. Ústna dohoda by mohla mať charakter osobného záväzku obligáčnej povahy (zo strany rodičov, že jej poskytnú možnosť bývania do vyriešenia bytovej situácie ich dcéry a manžela), avšak nemôže mať vecnoprávnu povahu spojenú s vlastníctvom nehnuteľnosti. Na uvedenom nemení nič ani tá skutočnosť, že v užívaní nehnuteľnosti im nebolo bránené ani zo strany žalovaného, ktorý aj po tom, ako sa stal vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti na základe darovacej zmluvy. Iba nerušený výkon detencie nestačí na to, aby mohlo prísť k nadobudnutiu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním. S poukazom na uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového priadku (ďalej len „CSP“) ako vecne správny potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

4. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali žalobkyňa 1/ a žalobca 3/ (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodnili poukazom na § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, argumentujúc nesprávnym právnym posúdením veci ako aj tým, že súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd porušili základné právo žalobcov na spravodlivý proces. Namietali, že súdy nižších inštancií sa nevysporiadali s otázkou výpovede pôvodného žalobcu 2/, čím mu závažným spôsobom zabránili konať pred súdom. Poukázali na to, že v napadnutom rozhodnutí odvolacieho súdu absentuje zdôvodnenie a vysporiadanie sa s otázkou, prečo došlo k realizácii prístavby, pričom súd prvej inštancie rovnako odmietol vykonať navrhovaný dôkaz, a to vyžiadať z archívu sporiteľne podmienky poskytnutia pôžičky rodičom žalobkyne 1/, ako staviteľom prístavby, kde si dovolateľka pamätá, že jednou z podmienok v danom čase bolo práve to, že tam budú bývať spoločne. Poukázali na to, že počas celého konania potvrdzovali svoju dobromyseľnosť v užívaní danej nehnuteľnosti, nakoľko počas celého obdobia neboli v užívacom práve nikým rušení a dokonca aj svedok (otec žalobkyne 1/) potvrdil dobré nažívanie a vzťahy až do roku 2010, kedy sa dozvedeli o tom, že nehnuteľnosť bola prevedená na žalovaného ešte v roku 2000. Aj samotný žalovaný viac ako 10 rokov rešpektoval užívacie právo žalobcov a ponechal ich v nerušenom výkone ich práva. Dovolatelia v dovolaní taktiež poukázali na Ústavou SR vytvorenú ochranu súkromia, do sféry ktorej patrí aj ochrana obydlia (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10. júla 2001 sp. zn. I. ÚS 13/00, ako aj na nález sp. zn. ÚS 26/2001). Navrhli, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vrátil vec na nové konanie, prípadne zmenil tak, že žalobe v plnom rozsahu vyhovie.

5. Žalovaný v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobcov 1/ a 3/ navrhol, aby dovolací súd dovolanie podľa § 447 písm. f/ CSP odmietol, resp. v prípade, ak by dovolanie pripustil navrhol, aby dovolací súd dovolanie ako nedôvodné zamietol.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcov 1/ a 3/ nie je dôvodné. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

8. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť

samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8.1. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

10. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

10.1. Podmienky prípustnosti dovolania sa delia na objektívne: a/ prípustný predmet, b/ lehota na podanie dovolania, c/ náležitosti dovolania a na subjektívne, t. j. osoba oprávnená podať dovolanie (Ficová a kol. Občianske procesné právo, Druhé aktualizované a doplnené vydanie, Bratislava, Vydavateľské oddelenie Právnickej fakulty UK, 2008, str. 344).

10.2. V civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú upravené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

10.3. Dovolací súd zistil, že dovolanie podali v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strany sporu, zastúpené advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorých neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolaním, ktoré spĺňa náležitosti stanovené zákonom (§ 428) žalobcovia 1/ a 3/ napádajú rozsudok odvolacieho súdu vo výroku, ktorým potvrdil ako vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie.

11. Každé podanie (vrátane dovolania) posudzuje aj dovolací súd podľa jeho obsahu (§ 124 CSP) a v súlade s článkom 11 ods. 1 až 3 CSP. Pri takomto posudzovaní dovolania je zrejmé, že dovolatelia v dovolaní namietajú nielen nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, ale aj nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu a nedostatočné zistenie skutkového stavu, čím namietajú porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

12. V danom prípade žalobcovia 1/ a 3/ vyvodzujú prípustnosť a dôvodnosť svojho dovolania z § 420 písm. f/ CSP a z § 421 ods. 1 písm. c/ CSP.

13. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13.1. Pokiaľ ide o prípustnosť dovolania žalobcov 1/ a 3/ podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolací súd uvádza, že znakmi vady zmätočnosti konania podľa tohto ustanovenia sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

14. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie

spravodlivosti). Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolatelia namietajú, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené.

15. V súvislosti s touto námietkou dovolací súd odkazuje na stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktoré je aktuálne a pre súdnu prax použiteľné aj po 1. júli 2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

16. Dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP (predtým § 157 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.), je nepreskúmateľné.

16.1. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné atribúty spravodlivého súdneho procesu, a táto skutočnosť jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Z judikatúry tohto súdu vyplýva, že na taký argument strany sporu, ktorý je pre rozhodnutie podstatný a rozhodujúci, sa vždy vyžaduje špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

16.2. Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany; t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu“.

17. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napríklad Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009, prípadne Ryabykh proti Rusku z roku 2003). Dovoláním napádaný rozsudok odvolacieho súdu totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokovanej veci, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých odvolací súd vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať na pamäti tiež to, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v dovolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07). Podľa presvedčenia dovolacieho súdu dal odvolací súd v danom spore odpoveď na tie otázky, ktoré boli z jeho hľadiska relevantné pre rozhodnutie o odvolaní. Nedôvodná je preto argumentácia žalobcov 1/ a 3/, podľa ktorej je rozsudok odvolacieho súdu nepreskúmateľný. Pokiaľ žalobcovia 1 / a 3 / spochybňujú správnosť skutkových a právnych záverov súdov oboch inštancií, dovolací súd pripomína osobitný charakter dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku, v ktorom najvyšší súd môže pristúpiť k posúdeniu vecnej správnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia iba za predpokladu, že ide o dovolanie prípustné. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľov.

18. K námietke dovolateľov týkajúcej sa nedostatočného zistenia skutkového stavu súdom prvej

inštancie a rovnako tak odvolacím súdom, dovolací súd uvádza, že v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu do 30. júna 2016 sa vyskytovali námietky dovolateľov týkajúce sa nedostatkov v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie, prípadne nesprávnosti hodnotenia výsledkov dokazovania. Najvyšší súd vo vzťahu k takýmto námietkam dospel k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nie je nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (porovnaj judikáty R 37/1993, R 42/1993, R 125/1999 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

19. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobcov 1/ a 3/ nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné.

20. Dovolatelia v dovolaní uviedli aj to, že tento ich mimoriadny opravný prostriedok je prípustný podľa § 421 ods. 1 písm. c/ CSP. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c/ CSP je relevantná právna otázka, pri riešení ktorej sa v rozhodovacej praxi vyskytla nejednotnosť navonok prejavená v prijatí odlišných právnych názorov; inými slovami: ide o otázku, ktorú už dovolací súd riešil, avšak právne názory dovolacích senátov sa ešte neustálili (nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu). Ak dovolatelia vyvodzujú prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, je ich (procesnou) povinnosťou: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ označením konkrétnych (odlišných, protirečiacich si) rozhodnutí dovolacieho súdu doložiť, že predmetná právna otázka je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 8 Cdo 78/2017 uviedol, že v takom prípade je dovolateľ povinný označiť rozhodnutia dovolacieho súdu, v ktorých dovolací súd o danej právnej otázke rozhodoval rozdielne (zaujal iné právne závery). V rozhodnutí sp. zn. 8 Cdo 141/2017 najvyšší súd uviedol, že ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, nevymedzil označením rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré o danej právnej otázke zaujali rozdielne právne závery, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórnny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na myslí). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu.

21. Žalobcovia 1/ a 3/ v dovolaní žiadnym konkrétnym rozhodnutím najvyššieho súdu nedoložili svoju argumentáciu o tom, že dovolací súd pri posudzovaní podmienok vydržania práva vecného bremena rozhoduje rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP) prijímajúc v skutkovo a právne obdobných prípadoch odlišné právne závery. Už so zreteľom na to neboli dané procesné predpoklady, aby dovolací súd pristúpil k uskutočneniu meritórnneho dovolacieho prieskumu. Podstatné je však to, že žalobcovia 1/ a 3/ v dovolaní ani neuviedli, aká právna otázka, ktorú riešil odvolací súd, je podľa ich názoru rozhodovaná dovolacím súdom rozdielne. Samá polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci však významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP. Navyše, žalobcovia v dovolaní tvrdia, že súdy nevykonali navrhované dokazovanie a dospeli tak k nesprávnym záverom o dobromyseľnosti v užívaní predmetnej nehnuteľnosti. Ako už dovolací súd poznamenal, pri posudzovaní podaného dovolania podľa obsahu (§ 124 ods. 1 CSP) je zrejmé, že dovolatelia napádajú správnosť skutkových záverov súdov. Skutkové (nie právne) otázky však nemôžu viesť k založeniu prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c/ CSP. Rozhodnutie, na ktoré poukazujú žalobcovia 1/ a 3/ v dovolaní (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 13/2000) nerieši otázku, ktorá bola rozhodujúcou pre právne posúdenie v danej veci. Ďalšie rozhodnutie, na ktoré poukazujú dovolatelia - nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. ÚS 26/2001, nebol presne označený. Najvyšší súd však z vlastnej iniciatívy zistil, že jestvuje rozhodnutie ÚS SR sp. zn. III. ÚS 26/2001 (ide o rozhodnutie vo veci trestnej) a jestvuje tiež rozhodnutie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 26/2001 (týka sa rozhodnutia súdu v súvislosti s o zákonom č. 342/1992 Zb. o postupe pri vytváraní spoločensky účelných pracovných miest a organizovaní

verejnoprospešných prác) a rozhodnutie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 26/2001 (týka sa pracovnoprávnej veci), teda ani jedno rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré by mohlo byť označené dovolateľmi s danou vecou nesúvisí.

22. Z týchto dôvodov najvyšší súd dovolanie žalobcov 1/ a 3/ odmietol (§ 447 písm. c/ a f/ CSP).

23. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.